

2019-07-02 Nr. 9-2019-5535

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Lietuvos Respublikos Seimo Valdybai

2019-07-02 Nr. S-137

DĖL PASIŪLYMŲ BALTIJOS KELIO 30-MEČIO VALSTYBINEI PROGRAMAI

Baltijos kelias yra viena iš trijų UNESCO „pasaulio atminčių“, kurias pasauliui pateikė Lietuva, Latvija ir Estija. Tikime, jog bendromis visų mūsų jėgomis pavyks įprasminti Baltijos kelio 30-metį ir vėl suvienyti Baltijos tautas, įgyvendinant toliau pateikiamas iniciatyvas. Tai ženkliai prisidėtų prie siekių teigiama linkme pakeisti Lietuvos visuomenės emocinį klimatą ir santykius tarp žmonių, sustiprintų jų patriotines nuostatas, dabartinio jaunimo suvokimą apie Baltijos kelią, sudarytų galimybę užtikrinti jo gyvybingumą ateičiai. Šiandien, kaip niekada, mums reikia būti vieningiems ir stiprinti tarpusavio ryšius.

Mes tikime, jog 2039 metais, kai sukaks Baltijos kelio 50-metis ir Ribentropo-Molotovo pakto 100-metis, bus įmanoma pakartoti Baltijos kelią su 2 milijonais dalyvių, susikabinusių į 600 km grandinę. Tokiems Olimpiados masto projektams reikia ruošti iš anksto ir turėti nuoseklią strategiją, galbūt tęsiant projektą net iki 2089-ųjų, kai sukaks Baltijos kelio 100 metų sukaktis. Tam siūlome ruošti rengiant kas 5 metai (2019, 2024, 2029 ir 2034 m.) vis didėjančio masto „repeticijas“, o mažesni renginiai galėtų vykti kasmet. Tai taptų tikra Baltijos šalių vienybės diena, kurios metu būtų galima kurti bendrą visų trijų valstybių viziją, visuomenę įtraukiant vis inovatyvesniais formatais.

Jubiliejiniais metais vis kita Baltijos šalis galėtų būti šio renginio centru. Šiomet siūlome juo būti Lietuvai. Siektume, kad 2019 m. rugpjūčio 23 d. daugiau nei 10 tūkstančių žmonių susikibtų rankomis į 10 km grandinę Vilniuje nuo Gedimino bokšto iki miesto ženklo Ukmergės plente, taip pat žmonės sudarytų grandines kituose svarbiausiuose Baltijos kelio taškuose, o kelionėje iš Vilniaus į Taliną dalyvautų bent keli tūkstančiai automobilių ir kitų transporto priemonių. Yra žinoma, kad Latvijos ir Estijos Prezidentai dalyvaus planuojamuose renginiuose savo šalyse, tame tarpe ir automobilių žygių atidarymuose. Visose trijose Baltijos valstybėse vienu metu galėtų vykti televizijų transliuojami koncertai, kuriuose dalyvautų aukščiausios valdžios atstovai (koncertus galima būtų sujungti televiziniu tiltu ir bendrais pareiškimais), o vakare Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovai susirinktų Lietuvos–Latvijos pasienyje, kartu su tų šalių žmonėmis prie bendro laužo. Tai būtų tarsi visų Baltijos valstybių vienybės, padėjusios joms atkurti savo nepriklausomybę, simbolis.

Esame įsitikinę, kad prie Baltijos kelio 30-mečio organizavimo ir dalyvavimo turėtų prisijungti Seimas, Prezidentūra ir Vyriausybė. Šiam Baltijos kelio paminėjimui itin svarbus Kultūros, Švietimo, Krašto apsaugos ir Susisiekimo ministerijų palaikymas, taip pat Vilniaus miesto, Panevėžio miesto, Ukmergės ir Širvintų rajonų bei kitų savivaldybių indėlis. Būtų labai džiugu, jei į tai įsitrauktų ir Lietuvos kariuomenė, savanoriai ir šauliai, papildydami renginį tūkstančiais žmonių. Neabejotinai svarbus vaidmuo tenka ir Lietuvos policijai, siekiant įgyvendinti minėjamą sklandžiai ir koordinuotai.

Jeigu pavyktų išties suburti labai didelę visuomenės dalį Baltijos kelio 30-ies metų

minėjimui, tą įdirbį, pagreitį ir komandą galima būtų panaudoti siekiant surengti unikalų rekordinio masto Kovo 11-osios 30-mečio minėjimą, į kurį suvažiuotų visų Lietuvos savivaldybių ir seniūnijų atstovai. Kovo 11 d. minėjimo kontekste būtų pasiūlyta visuomenei susitelkti ir per 6 mėnesius pasiruošus atlikti bendrą veiksmą, įtraukiantį šimtus tūkstančių žmonių – tai ne tik suvienytą ir įgalintą tautą, bet ir atsidurtų viso pasaulio žiniasklaidos dėmesio centre.

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ SIŪLOMOS INICIATYVOS BALTIJOS KELIO 30-MEČIUI

Vilnius

- 9:00 Skautai nusileidžia nuo Gedimino bokšto ir Katedros aikštėje perduoda Lietuvos vėliavą asociacijos „Jeep Club Lithuania“ organizuojamai automobilių kolonai, kuri Baltijos kelio maršrutu vyksta iš Vilniaus į Taliną (jau užsiregistravo 4.000 automobilių; išsamesnė Baltijos kelio 30-mečiui skirta automobilininkų programa bus pridėta vėliau).
- 10:00 Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacijos organizuotas bėgikų startas nuo Katedros aikštės maršrutu Vilnius–Talinas (išsamesnė Baltijos kelio 30-mečiui skirta bėgikų programa rugpjūčio 22–23 d. bus pridėdama vėliau).
- 16:00 Išlydima garbingus asmenis vežančių ir kitų automobilių bei motociklų kolona (kviečiami prie jos prisijungti visi norintys), išvykstanti pakartoti istorinę Baltijos kelio trasą iki Latvijos sienos.
- 18:00 Sudaroma 10 km grandinė iš 10.000 žmonių nuo Gedimino bokšto iki Ukmergės plento, kurios sudarymą koordinuoja akcija „Mes darom“, skautai ir šauliai, prisideda Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacija. Katedros aikštėje vyksta folkloro ansamblių pasidainavimai, moksleivių ir kitų nevyriausybinų organizacijų inicijuoti renginiai.
- 18:30-19:00 Atvyksta automobilių kolona, startavusi ryte iš Talino. Lėktuvas išbarsto gėles virš Katedros aikštės.
- 19:00 Koncertas Katedros aikštėje, kurį organizuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir transliuoja LRT.

Širvintos, Ukmergė, Panevėžys

- Šių miestų savivaldybių kvietimu (bendradarbiaujant su Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacija) Lietuvos gyventojai sustoja prie savo savivaldybių pastatytų ženklų Baltijos kelyje.
- 18:00 Širvintose, Ukmergėje ir Panevėžyje vyksta renginiai, skirti Baltijos kelio 30-mečio paminėjimui (į juos pakviečiami žmonės nuo kelio).

Lietuvos-Latvijos siena

- 20:30 Dalyvauja Biržų, Bauskės, Pasvalio ir kitų gretimų savivaldybių gyventojai, planuojamas Lietuvos ir Latvijos vadovų atvykimas. Pasitinkami bėgikai ir automobilių kolona, atvykusi nuo Vilniaus prie Latvijos sienos. Lėktuvas išbarsto gėles virš susirinkusiųjų, vyksta Baltijos šalių bendrystės renginys su garbingų asmenų pasisakymais, dainomis ir tradiciniais šokiais prie laužo.

Transliacijos

Tikimės, kad LRT transliuos tiesioginę sąsąuką tarp Vilniaus, Širvintų, Ukmergės ir Panevėžio šventinių renginių, taip pat renginį prie Lietuvos-Latvijos sienos. Pageidautina, kad būtų užmegztas ryšys su Latvijos ir Estijos televizijomis, sudarant galimybę transliuoti televizinę sąsąuką.

REIKALINGA PARAMA ŠIOMS BALTIJOS KELIO 30-MEČIO RENGIMO INICIATYVOMS

- Būtinai tarpininkavimas, siekiant užtikrinti Seimo, Prezidentūros ir Vyriausybės bendradarbiavimą paminint Baltijos kelio 30-metį, Lietuvos Respublikos aukščiausių asmenų dalyvavimą svarbiausiuose renginiuose – Vilniuje Katedros aikštėje ir Lietuvos pasienyje su Latvija. Taip pat būtinas Kultūros, Švietimo, Krašto apsaugos ir Susisiekimo ministerijų palaikymas, policijos, Lietuvos kariuomenės, savanorių ir šaulių įsitraukimas.

- Reikėtų tarpininkavimo siekiant užtikrinti Vilniaus miesto, Panevėžio miesto, Ukmergės ir Širvintų rajonų bei kitų savivaldybių sklandų įtraukimą į Baltijos kelio minėjimo organizavimą.

- Itin svarbu, kad būtų vienybė tarp politinių partijų, kurios yra vienos stipriausių struktūrų Lietuvoje – jos galėtų sukviesti kiek galima daugiau žmonių į Baltijos kelio 30-mečio minėjimą rugpjūčio 23 d.

- Jei pavyktų įtraukti 100 Seimo narių į Baltijos kelio rengimą Vilniuje, kiekvienam iš jų būtų galima skirti po 100 metrų atkarpą nuo Gedimino bokšto iki Ukmergės plento.

- Būtinai Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos dalyvavimas, siekiant užtikrinti svarbiausių Baltijos kelio 30-mečio paminėjimo renginių transliacijas.

- Reikalingas tarpininkavimas, prašant Lietuvos geležinkelius įsitraukti į akciją ir sudaryti galimybę nemokamai atvykti į renginį jo dalyviams.

PASIŪLYMŲ INICIATORIAI IR ORGANIZATORIAI

- Etninės kultūros globos taryba (pirmininkė Dalia Urbanavičienė)
- Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas (prezidentė Birutė Valionytė)
- Asociacija „Jeep Club Lithuania“ (prezidentas Nerijus Laurinaitis)
- VŠĮ „Mes darom“ (valdybos pirmininkas Ignas Brazauskas)
- Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacija (prezidentas Vidmantas Dobrovolskas)
- Lietuvos savivaldybių asociacija (prezidentas Mindaugas Sinkevičius)
- Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacija (prezidentas Kęstutis Vilkauskas)

PARTNERIAI

- Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga
- Lietuvos skautų sąjunga
- Lietuvos moksleivių sąjunga Lietuvos Šaulių sąjunga
- Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Vilniaus skyrius
- Smulkiojo ir vidutinio verslo taryba
- Lietuvos tautodailininkų sąjunga
- Lietuvių etninės kultūros draugija
- Tradicinių šokių klubas
- „Vilnijos“ draugija
- Asociacija „Lietuvos jaunimo ramuva“

Prie šios iniciatyvos išreiškė norą prisidėti dar apie 30 kitų visuomeninių organizacijų, jų skaičius nuolat auga, todėl tikimės, kad iš viso prie renginio prisidės ne mažiau kaip 100 įvairių organizacijų. Latvijoje ir Estijoje palaikome ryšį su Baltijos kelio 30-mečio minėjimo jų šalyse organizatoriais – etnokultūrinėmis organizacijomis, automobilių klubais ir akcijos „Darom“ komandomis.

Prašome Seimo Valdybos apsvarstyti šiuos pasiūlymus.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė